

مردی سرچ بر فیتوژی
(مواد مؤثره گیاهی و خواص پزشکی آنها)

تألیف:

مرضیه رشیدی پور

دکتر بهرام رسولیان

عضویت علمی دانشگاه علوم پزشکی لرستان و مدیر مرکز تحقیقات داروهای گیاهی رازی

سرشناسه	ریشیدی پور، مرضیه، ۱۳۶۴ -
عنوان و نام پدیدآور	مروری سریع بر فیتوشیمی: (مواد مؤثره گیاهی و خواص پزشکی آنها)/تالیف مرضیه ریشیدی پور، بهرام رسولیان.
مشخصات نشر	خرمآباد: آوانگارد، ۱۳۹۳.
مشخصات طاقچه	۲۳۸ص.: مصور.
شابک	978-600-93435-0-8
عنوان فهرست	فهرست
موضوع	واژه نامه.
پایه کتاب	کتابنامه: ص. ۲۳۲ - ۲۳۸.
زبان	(مواد مؤثره گیاهی و خواص پزشکی آنها).
عنوان برگزیده	گیاهان دارویی -- ترکیب
موضوع	شیمی گیاهی
موضوع	ریشیدیان، بهرام، ۱۳۵۳ -
شناسه افزوده	۵۲۳۱۶۴۳۱ / ۵۲۳۲۲۸۲ / ۵۲۳۱۶۴۳۱
رده بندی کنگره	۵۲۳۱ / ۵۲۳۲۲۸۲ / ۵۲۳۱۶۴۳۱
رده بندی دیویی	۵۲۳۱ / ۵۲۳۲۲۸۲ / ۵۲۳۱۶۴۳۱
شماره کتابشناسی ملی	۵۲۳۱ / ۵۲۳۲۲۸۲ / ۵۲۳۱۶۴۳۱

انتشارات آوانگارد

عنوان: مروری سریع بر فیتوشیمی (مواد مؤثره گیاهی و خواص پزشکی آنها)

تالیف: مرضیه ریشیدی پور - دکتر بهرام رسولیان

چاپ: نگیں

تیراژ: ۱۰۰۰

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۳

قیمت: ۲۰۰۰۰ تومان

ناشر: انتشارات آوانگارد

مرکز پخش: خرم آباد انتشارات آوانگارد ۰۹۱۲۸۹۲۳۵۴۱

حق چاپ برای ناشر محفوظ است

فهرست مطالب

پیشگفتار

۹

بخش ۱- آلکالوئیدها

۱۰

بخش ۲- مواد تلخ

۱۰۵

بخش ۳- مشتقات کافئیک اسید

۱۱۰

بخش ۴- هیپوگلیسمیک‌های متداول

۱۱۴

بخش ۵- فلاون‌ها، فلاونوئیدها و زانتون‌ها

۱۱۵

بخش ۶- فوزوکسین‌ها

۱۲۶

بخش ۷- فورونوروسها

۱۳۳

بخش ۸- هیدروکسی کومارین‌ها

۱۳۴

بخش ۹- گلیکوزیدها

۱۳۷

بخش ۱۰- نفتادیانترون‌ها

۱۶۸

بخش ۱۱- نفتوکینون‌ها

۱۷۱

بخش ۱۲- ترکیبات خنثی

۱۷۳

بخش ۱۳- پیرانوکومارین‌ها

۱۷۶

بخش ۱۴- فتل‌ها و آسیل فلوروگلوکوسینول‌ها

۱۷۷

بخش ۱۵- رزین‌ها، الئورزین و گم رزین

۱۸۳

بخش ۱۶- ساپونین‌ها

۱۹۲

بخش ۱۷- سزکویی‌ترین لاکتون‌ها

۲۰۱

بخش ۱۸- استرول‌ها و ترکیبات شبه استروئید

۲۰۷

بخش ۱۹- تانن‌ها

۲۱۱

بخش ۲۰- ترین‌ها

۲۱۶

بخش ۲۱- ترکیبات متفرقه

۲۲۷

واژه نامه

۲۳۱

منابع

۲۳۳

پیشگفتار:

گیاهان دارویی طی قرنهای متوالی توسط بشر مورد استفاده قرار گرفته‌اند و اثرات آنها در دانشگاههای مهم دنیا تدریس شده است. امری که قرن‌ها در جوامع مختلف با فرهنگهای متفاوت بعنوان درمان بیماریها آموزش داده شده و تجربه شده است را نمی‌توان براحثی کنار گذاشت و توجهی به آن نکرد. از سوی دیگر تعداد زیادی از داروهای شیمیایی با منشأ گیاهی وجود دارند که امر حاکی از وجود مواد مؤثر در درمان بیماریهای متعدد در انواعی از گیاهان است. داروهای پزشکی چون مورفین، کدئین، آتروپین، دیگوکسین و ... همگی منشأ گیاهی داشته‌اند. حدود ۸۰ درصد داروی مهم ضد سرطان با منشأ گیاهی هم اکنون دارای تأییدیه FDA هستند و چه بسا پژوهش در مورد گیاهان دارویی منجر به کشف انواع جدیدی از داروهای مفید شوند. بنابراین پتانسیلی با توجه به اهمیت نمی‌توان نادیده انگاشت. همانگونه که کشور عزیزمان ایران اسلامی دارای زمینه‌های فراوانی در نظر تولید داروهای گیاهی است، استان لرستان نیز در این مورد دارای جایگاه ویژه‌ای می‌باشد. البته نکته قابل توجه این است که علیرغم استعدادهای بالقوه استان لرستان در زمینه تولید و پرورش گیاهان دارویی در حال حاضر حدود ۹۵ درصد گیاهان عرضه شده در عطاریهای استان لرستان از خارج استان تهیه می‌شوند؛ که این امر لزوم تحقیق هر چه بیشتر در زمینه تولید و پرورش و ارزیابی داروهای گیاهی و بالینی در زمینه گیاهان دارویی در این استان را جدی‌تر می‌کند. در این زمینه توجه به خواص انواع مواد مؤثره گیاهی می‌تواند راهگشای تحقیقات کاربردی باشد.

در این کتاب مختصر بر آن شدیم که دسته‌های مهم مواد دارویی را به صورت فهرست‌وار به همراه ساختار شیمیایی آنها مورد بررسی قرار دهیم و اشاره‌ای کوتاه به خواص طبی آنها داشته باشیم. استخوان‌بندی اصلی مطالب از یکی از منابع فیتوشیمی استخراج شده و بر حسب مورد خواص پزشکی ماده مورد نظر نیز به زبان ساده از منابع گوناگون، مورد توجه قرار گرفته است. امید است صاحب نظران ما را از راهنمایی‌های خود در زمینه مطالب این کتاب هر چه بیشتر بهره‌مند فرمایند.

بهرام رسولیان

پزشک و PhD فیزیولوژی

مسئول مرکز تحقیقات داروهای گیاهی رازی دانشگاه علوم پزشکی لرستان